

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718200325
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2718200325.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, t. č. u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, dieťa rodičov: matka - Z. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. C. XX, Z., t. č. S. XXX, S., zastúpená: JUDr. F. B., splnomocnenec, bytom A. XX, F., a otec - O. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX, S., zast.: JUDr. Ján Pekar, advokát, so sídlom Potočná 191/39, Skalica, o návrhu otca o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas do rozvodu, na odvolanie otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 8P/26/2018-171 zo dňa 4. júla 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu I. inštancie sa ruší a vracia súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie v rozsudku výrokom I. zveril maloletého Z. C., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude vykonávať každý párný kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepárny kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza a výrokom II. neurčil výživné pre maloletého. Vo výroku III. súd I. inštancie zrušil týmto rozsudkom uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 a výrokom IV. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

2. Súd po citovaní čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 ods. 1 a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 24 ods. 2, 4 a 5, § 25 ods. 3, § 26, § 28 ods. 1 a 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2 a 5, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) a čl. 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) vecne rozsudok odôvodnil tým, že otec sa návrhom doručeným súdu I. inštancie dňa 05.03.2018 domáhal zverenia maloletého Z., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu do jeho osobnej starostlivosti, úpravy styku matky s maloletým tak, že matka je na čas do rozvodu oprávnená stýkať sa s mal. Z. každý utorok a štvrtok od 15.00 hod do 18.00 hod. vždy za prítomnosti pracovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec je povinný maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a matke ho odovzdať v mieste svojho bydliska. Matka je povinná maloletého vrátiť v stanovenom čase v mieste bydliska otca. Ďalej navrhol, aby súd zaviazal matku povinnosťou platiť výživné na mal. Z. každý mesiac vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám otca mal. dieťaťa. Návrh odôvodnil tým, že na Okresnom súde Skalica sa vedie konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého Z. pod sp. zn. 8P/189/2017. V súčasnosti teda neexistuje žiadna úprava práv a povinností k mal. Z.. V čase podávania návrhu na rozvod mal za to, že s matkou mal. Z. sa bude vedieť dohodnúť na úprave styku s mal. Z., resp. že tento bude v ich striedavej

starostlivosti. Po podaní návrhu na rozvod sa správanie matky značne zmenilo, začala byť agresívna, psychicky nestabilná a začala vo zvýšenej miere požívať alkoholické nápoje. Nikdy nevie, aké správanie je od matky možné očakávať. Za trvania uznesenia č. k. 2PPOm/2/2017-28 nikdy nemal istotu, či si matka mal. Z. vyzdvihne riadne a včas. Aj pokiaľ matka mal. Z. pre tohto prišla, stalo sa, že si ho napokon neprevzala. I v takom prípade sa snažil s matkou mal. Z. dohodnúť náhradný termín prevzatia. Matka ho tiež opakovane obviňuje zo spáchania rôznych priestupkov z jeho strany voči jej osobe, pričom je to naopak práve ona, kto vyvoláva konflikty. Opakovane účelovo uvádza skutočnosti, ktoré žiadnym spôsobom nezodpovedajú realite alebo len okrajovo reflektujú skutočný stav veci. Ohľadom na jeho doterajšie skúsenosti s matkou mal. Sebastiana má podozrenie, že matka trpí psychickým ochorením v podobe psychopatie.

3. Vo svojom vyjadrení matka prostredníctvom splnomocneného zástupcu k návrhu uviedla, že celé podanie, čo do popisu uvádzaných skutočností je absurdné, postavené na prekrúcaní faktov, uvádzaní nepravdivých a pravdu skresľujúcich informácií, ktorých jediným zmyslom a cieľom je „zbaviť sa matky mal.“ a mať syna len pre seba a nie hľadať riešenia pre naplnenie najlepšieho záujmu svojho syna. To preukazuje jednak návrhom vo veci a jednak popisom svojich subjektívnych pocitov ohľadom správania sa matky mal. a jej životného štýlu, ktorý podáva priťažujúcim spôsobom nepravdivo a preto bez akýchkoľvek dôkazov, resp. dôkazov pochybných, ako je napr. výpoveď matky otca mal. Odvoláva sa napr. na lekársku správu MUDr. G., ktorá nemôže nijako preukázať ním uvádzané skutočnosti nakoľko ona mala s matkou mal. len dve sedenia, pričom to prvé bolo párové, ktoré sa navyše týkali manželských nezhôd a účelom sedení bola snaha o odstránenie týchto manželských nezhôd a snaha o zachovanie manželstva a vôbec nie zdravotný stav matky. Otec sa ďalej odvoláva na priestupkové a trestné oznámenia, ktoré považuje za priťažujúce skutočnosti na strane matky mal., pričom ona len realizuje svoje zákonné oznamovacie povinnosti vykonáva svoje práva, ktoré jej nemôžu byť na ujmu.

4. Kolízny opatrovník poukázal na závery svojej správy, v ktorej navrhol, aby sa rodičia mal. Z. podrobili súdnoznaleckému dokazovaniu v čo najbližšom možnom termíne vzhľadom na skutočnosť, že je vedené trestné stíhanie proti obojmu rodičom maloletého. Oba rodičia poukazujú na psychický stav druhého rodiča a pochybnosti vo veci výchovy a starostlivosti o maloletého.

5. Súbežne prebieha na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/189/2017 konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode manželstva. Konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené.

6. Súd vykonal na pojednávaní dokazovanie výsluchom otca, výsluchom matky, zástupcu kolízneho opatrovníka, uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018, uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018, uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 2P/44/2017 zo dňa 23.11.2017, uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-28 zo dňa 24.11.2017, uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/7/2018-133 zo dňa 07.02.2018, správou z ÚPSVaR Senica zo dňa 23.02.2018, správou z prešetrenia pomerov kolízneho opatrovníka zo dňa 03.07.2018 ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

7. Okresný súd Skalica uznesením č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 vo výroku I. pripustil zmenu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Výrokom II. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a výrokom III. nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania. Proti tomuto uzneseniu podala matka odvolanie.

8. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 vo výroku I. odmietol odvolanie matky a súčasne výrokom II. zmenil uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 tak, že maloletého Z. dočasne na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/26/2018 zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude vykonávať každý párny kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepárny kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. Súčasne upravil aj styk maloletého s rodičmi tak, že v každom párnom kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po

ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky a v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stýkať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca. Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení, rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení. Výrokom III. súd neurčil výživné pre maloletého. Výrokom IV. súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania pred súdom I. inštancie a odvolacieho konania. V dôvodoch rozhodnutia Krajský súd v Trnave konštatoval, že vzhľadom na schopnosť rodičov a ich záujem postarať sa o dieťa a na to, že práve striedavá starostlivosť najlepšie umožní, aby si maloletý za danej situácie zachoval a prehľboval vzťah k obidvom rodičom, podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti. Keď jeden rodič má maloletého vo svojej starostlivosti vo štvrtok upravil aj styk druhého rodiča s maloletým na popoludňajšie hodiny v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., čím mal za to, že takýto systém zminimalizuje u maloletého (ktorý má 2 roky a 3 mesiace) prípadnú traumu z dlhého odlúčenia od toho - ktorého rodiča. Výživné rodičov s poukazom na ich porovnateľné príjmy neurčil.

9. Z lekárskej správy MUDr. M. F. zo dňa 14.01.2018 vyplýva, že otec bol s maloletým Z. na vyšetrení podľa udania otca mal. chodí na víkendy k matke, s ktorou nežije v spoločnej domácnosti. Na obed dňa 14.01.2018 bol vrátený otcovi a mal pod pravým kolenom gumičku z vlasov a na dolnej končatine drobné hematómy. K ich vzniku sa nevedel vyjadriť, pričom je možný podiel aj zvýšenej pohyblivosti dieťaťa inak pediatrický nález v norme.

10. Z potvrdenia klinického psychológa Mgr. M. G. zo dňa 20.02.2018 vyplýva, že otec ambulanciu telefonicky kontaktoval minulý rok za účelom objednania manželky pre ťažkosti v čase umiestňovania syna do kolektívneho zariadenia. Bolo zrealizované spoločné psychologické sedenie dňa 22.09.2017, v ktorom obidvaja spolupracovali. Neskôr ambulanciu telefonicky kontaktoval za účelom objednania matky na sedenie na jej žiadosť /tak udával v telefonickom rozhovore/, ktorý bol neskôr ním telefonicky zrušený. Udával, že manželka nemá záujem prísť do ambulancie. Neskôr opäť telefonicky zjednal termín pre manželku, podľa jeho údajov už mala záujem prísť na ambulanciu. Neskôr ešte opakovane telefonicky kontaktoval ambulanciu za účelom rady.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov ÚPSVaR Senica, pracovisko Skalica, doručenej tunajšiemu súdu dňa 03.07.2018 mal súd preukázané, že mal. Z. pochádza z manželstva rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od konca novembra 2017. Matka maloletého býva v 3- izbovom rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve starého otca maloletého z matkinej strany. Rodinný dom má 3 izby, kuchyňu spojenú s obývačkou, kúpeľňu. Domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku, je primerane zariadená. Maloletý má v domácnosti matky vlastnú izbu, ktorá je vybavená dostatočným lôžkovým a úložným priestorom. Izba je prispôbena potrebám maloletého. Maloletý má dostatok osobných vecí, hygienických potrieb, hračiek. Matka maloletého je konateľom vo firme W. X, s.r.o., je to upratovací servis. Príjem matky je okolo 500 Eur mesačne netto. Otec býva spolu s maloletým v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve strýka maloletého. Rodinný dom má 3 izby, kuchyňu spojenú s obývacou izbou, kúpeľňu, sociálne nariadenie. Dom je zariadený modeme, je udržiavaný v čistote a poriadku. Je prispôbena i potrebám maloletého. Maloletý má vlastnú izbu, ktorá je vybavená lôžkom a úložným priestorom, má dostatok oblečenia, hygienických potrieb, hračiek. Otec maloletého je majiteľom firmy L. spol. s.r.o. v Z., je to autoservis, je majiteľom aj zamestnancom. Príjem otca je dostatočný, nemá žiadne finančné problémy. Maloletý Z. je zapísaný do detských jaslí Z., Z. od 01.02.2018. Zariadenie navštevuje celodenne. Minulý rok navštevoval detské jasle P. W. R.. Ošetrojúcou lekárkou maloletého je MUDr. N., Z.. Maloletý je zdravé dieťa. Má absolvované všetky očkovania. Maloletý je v súčasnosti v starostlivosti otca. Otec maloletého k podanému návrhu vo veci úpravy práv a povinností na čas do rozvodu manželstva k mal. Z. uviedol, že trvá na tom, aby sa obaja rodičia maloletého podrobili súdnoznaleckému posúdeniu vo vzťahu k mal. Z.. Otec uviedol, že sa bude riadiť posudkom súdneho znalca o zverení maloletého do osobnej starostlivosti rodiča podľa posudku a rozsahu styku maloletého s rodičmi. Výšku výživného ponechá otec na rozhodnutie súdu. Matka k návrhu otca na úpravu práv a povinností k mal. Z. na čas do rozvodu uviedla, že s návrhom otca na úpravu práv a povinností na čas do rozvodu manželstva nesúhlasí. Matka navrhuje, aby bol mal. Z. zverený do osobnej starostlivosti matky, styk maloletého s otcom navrhuje určiť každý nepárny víkend v roku od piatka od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod., každý utorok a štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. Matka navrhuje určiť výživné na Z. vo výške 300 Eur mesačne.

12. Z výsluchu otca na pojednávaní súd zistil, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Otec ďalej uviedol, že odkedy nežijú v spoločnej domácnosti, sa podľa jeho názoru matka o mal. Z. nevie postarať. Bola s ním iba jeden víkend. Matka si neprevzala maloletého, alebo keď si ho prevzala, tak za dve hodiny mu ho vrátila. Keď bývali v spoločnej domácnosti, tak sa o maloletého starali on, manželka, jeho rodičia a sestra manželky. K osobným a majetkovým pomerom uviedol, že býva v rodinnom dome jeho brata vo S., kde má vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého. Maloletý tam má svoju izbu, hračky. Od februára 2018 chodí do jasličiek Z.. Maloletý chodí ráno medzi 7.30 a 8.00 hod. do jasličiek, odkiaľ ho vyzdvihne medzi 15.00 až 15.30 hod. Potom je s ním do večera, maloletý chodí spávať okolo 19.30 hod. Matke otec ponúkal styk s maloletým, avšak tieto návrhy ona neakceptuje. Styk by mal prebiehať iba za jeho prítomnosti. Ďalej uviedol, že v čase keď spolu rodičia žili matka synovi nevarila. Dávala ho spávať o piatej večer, aby sa maloletého zbavila a mohla si otvoriť fľašu vína. Dodal, že matka požívala alkohol, a to každý deň fľašu vína. Matka sa ďalej vyjadrila, že nebude maloletému robiť slúžku, nemal sa nikdy narodiť. Ďalej uviedla, že on sa bude starať o dieťa a že takto ho zničí. Matka používala vulgárne výrazy, keď bolo treba napr. vstať k maloletému. Matka bola jedenkrát v jasliach nie preto, že by sa zaujímala o maloletého, ale chcela zrušiť zmluvu. O maloletého sa starala jeho stará mama aj celý deň a v auguste 2017 bol s maloletým dva týždne v kuse on. Matka si chodila do práce, aby jej vytvoril podmienky pre prácu. Nevedel zhodnotiť požívanie alkoholu, bežne si však dáva večer pivo. Niekedy si nedá nič, inokedy si dá jedno alebo dve piva za deň. V roku 2016 absolvoval 5 pretekov v dĺžke od stredy do pondelka, t.j. 5 dní v kuse. V roku 2017 na pretekoch nebol. Uviedol, že s matkou zle komunikujú, iba prostredníctvom SMS správ, ktoré sú z matkinej strany vulgárne, ale on odpisuje slušne. Je pravdou, že matka mu píše SMS správy, ale pre dieťa si nepríde. Šesťkrát matka prejavila nezáujem o maloletého, buď si ho neprevzala alebo ho predčasne vrátila. Mali dohodu, že budú mať striedavú starostlivosť. Matka mala syna u seba dva dni. On navrhol matke, že sa môže so synom stretávať aj každý deň, keď mu dá deň dopredu vedieť, avšak za jeho prítomnosti a za prítomnosti svedka. Naposledy sa matka stretla s maloletým dňa 22.06.2018 o 17.00 hod. Uznesenie o neodkladnom opatrení si prevzal v pondelok dňa 02.07.2018 a bude v zmysle neho postupovať. Tento rok sa zúčastňuje na pretekoch, bol zatiaľ asi trikrát a chodí tam aj s maloletým, pričom tieto preteky sú už víkendové, t.j. na dva dni. V čase od narodenia maloletého bola matka bola vždy cez noc doma, jedenkrát, keď bola matka na wellness pobyte, nechala mu mal. Z. na starosť, on však išiel so sestrami matky na diskotéku, ale zabezpečil starostlivosť o maloletého tak, že prišla jeho mama. Odišiel von aj sa vrátil, keď maloletý spal.

13. Z výsluchu matky súd zistil, že s podaným návrhom nesúhlasí, nakoľko v prípade vyhovenia návrhu nie je naplnená podstata najlepšieho záujmu mal. dieťaťa. Dodala, že o maloletého sa riadne starala. Súčasne navrhla, aby súd zveril maloletého do jej osobnej starostlivosti, z dôvodu, že má vytvorené podmienky pre maloletého a vie sa o neho postarať. V prípade, že by bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti umiestnila by mal. dvakrát týždenne do jaslí. V prípade, že bude potrebovať, poprosí o pomoc v starostlivosti s maloletým svoju matku alebo svoju sestru. Súhlasí s tým, aby sa otec stretával s maloletým, kedy bude chcieť, avšak bez prítomnosti jeho svedkov. K osobným a majetkovým pomerom uviedla, že býva sama v rodinnom dome jej otca vo S.. Tento dom je plne spôsobilý pre výchovu a vyhovuje potrebám ako mojím, tak aj potrebám maloletého. Chce sa postarať a vie sa postarať o maloletého. Ďalej uviedla, že je pravdou, že so starostlivosťou jej pomáhali aj jej rodičia dvakrát týždenne alebo si platila opatrovatelku. Bolo to keď mal. Z. okolo roka a pol. Opatrovateľka sa starala o maloletého asi štyri hodiny, čo ona si vybehla do firmy zariadiť nejaké veci. V niektorých dňoch jej rodičia pomáhali 8 hodín. Keď bývala v spoločnej domácnosti s otcom, ona sa starala o domácnosť, varila, upratovala, s týmito prácami jej nikto nepomáhal. Po narodení maloletého sa o neho starala ona, otec maloletého bol v práci od rána od 7.00 hod. do 16.00 hod., niekedy aj neskôr, teda o maloletého sa musela postarať ona. Skutočnosť, že maloletý išiel o 17.00 hod. spať, jednalo sa o malé bábätko, pričom toto bol jeho režim. Budil sa niekedy okolo dvanástej v noci a keď vstal, sa o neho starala. Dala mu jesť a uložila ho spať. Otec sa s mal. Z. v podstate nehral, pretože väčšinu času trávil v práci. Cez víkend chodieval s maloletým k svojej starej matke spolu so svokrou. Vždy však mal. Z. riadne pripravila, dala mu jesť a pripravila plienky. K otázke alkoholu uviedla, že ona nemá žiadny problém s alkoholom. Pije príležitostne, cca 5x za mesiac. Keď bývala v spoločnej domácnosti s otcom, otec pil každý deň 2-3 piva a cez zimu pil tvrdý alkohol. Čo sa týka toho, že je neschopná matka uviedla, že to vyplývalo z kontextu ich vzťahov, keď sa hádali, otec mal. Z. jej vyčítal, že je neschopná matka. Teda keď je neschopná, nech sa stará on. Nevedela uviesť, či pred synom použila vulgárny výraz, avšak je možné, že tento použila, keď som bola nahnevaná na otca maloletého. Nie je pravdou, že by nevedela uspať maloletého, vždy ho uspávala ona. Osobne bola od februára 2018 v škôlke dvakrát. Dvakrát volala riaditeľke, nezdvíhala jej telefón. Riaditeľka jej neposkytla informácie o maloletom, avšak informácie sa dozvedá od jej kamarátok, ktorých

tam chodia deti. Vždy prišla na minútu presne pre syna, avšak otec jej ho odmietol dať. Požiadala otca maloletého, aby chodil neskôr z roboty a to len preto, že chodil s návštevami domov a kúpali sa v bazéne, Z. mal vtedy okno pri bazéne a nechcel zaspáť, resp. ťažko sa mu zaspávalo. Nedostala od psychologičky odporúčanie, aby navštívila psychiatra, dala jej kontakt na párového psychológa. Záverom dodala, že bola si prevziať v piatok maloletého na základe neodkladného opatrenia, avšak maloletý v jasliach nebol. Následne išla s políciou do S.. Vie, že v dome bola svokra, ktorá jej neotvorila dvere. V ten večer išla znova do S., zaklopala na okno, bola tam spolu so svojim splnomocnencom, maloletý ju počul, začal rozprávať : „mama, mama“ a v tom zostalo ticho a nikto im neotvoril.

14. Súd I. inštancie pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy a starostlivosti musí skúmať jeho najlepší záujem. Ide o právny pojem, ktorý nemá svoju presnú definíciu v Zákone o rodine. Existuje niekoľko výkladových pravidiel, podľa ktorých by sa uvedený najlepší záujem dieťaťa mal vždy určiť. Podľa Všeobecného komentára č. 14 (2013) o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho alebo jej najlepšieho záujmu (či. 3 ods. 1) tento inštitút predstavuje: Hmotné právo, zásadu a procesné právo, ktoré sú založené na posúdení všetkých prvkov najlepšieho záujmu dieťaťa alebo detí v konkrétnej situácii. Podľa citovaného Všeobecného komentára je nesporné, že najlepší záujem dieťaťa je pojem veľmi pružný, ktorý musí byť skúmaný individuálne, vždy v konkrétnej situácii bez aplikácie predsudkov a neoverených predpokladov. Záver o tom, čo je pre konkrétne dieťa jeho najlepším záujmom, musí vychádzať zo zistených okolností a musí sa uskutočniť tak, aby v plnej miere rešpektovalo všetky práva zakotvené v Dohovore o právach dieťaťa a jeho Opčných protokoloch. Pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Okrem predmetného konania pod sp. zn. 8P/26/2018 na Okresnom súde Skalica prebieha konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého, ktoré sa vedie pod sp. zn. 8P/189/2017. V danom prípade bolo vedené ešte konanie o nariadení neodkladného opatrenia pod sp. zn. 2PPom/2/2017, ktoré bolo už právoplatne skončené uznesením Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 ako je vyššie citované.

15. Z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že v zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine bol návrh otca na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu dôvodný, nakoľko rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu v spoločnej domácnosti, a to od novembra 2017. Pri rozhodovaní súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu k mal. dieťaťu súd prihliadol na záujem maloletého dieťaťa a dospel k záveru, že bude v jeho záujme, ak bude zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Otec v súčasnosti býva v 3-izbovom rodinnom dome vo S., ktorý je vo vlastníctve jeho brata a rovnako aj matka býva v 3-izbovom rodinnom dome vo S., ktorý je v osobnom vlastníctve jej otca. Teda obaja rodičia majú aj v zmysle prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom vytvorené vhodné podmienky pre zverenie maloletého. Rovnako obaja rodičia zhodne prezentujú svoj záujem starať sa o maloletého. Z výsluchov účastníkov bolo zistené, že matka aj napriek vyjadreniu otca, že sa ona nevie postarať o maloletého, súd dospel k záveru, že toto nie je pravdou, pretože matka vykonávala osobnú starostlivosť o maloletého od jeho narodenia do asi roku a pol veku dieťaťa sama, pričom jej samozrejme pomáhali aj rodinní príslušníci, či zo strany otca alebo zo strany matky. Je teda zrejme, že rodičia sú schopní sa o mal. Z. postarať, obaja sa chcú o neho postarať a majú k tomu vytvorené vhodné podmienky. Súd s poukazom na vykonané dokazovanie, z ktorého mal preukázané, že rodičia po rozchode boli dohodnutí na striedavej osobnej starostlivosti o mal. Z., uvedené vyplýva aj z návrhu o rozvod manželstva, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/189/2017, avšak neskôr sa vzťahy rodičov tak výrazne zhoršili a naštrbili, začali na seba vzájomne podávať trestné oznámenia a boli viackrát prejednávani aj v priestupkovom konaní, čo vyústilo v situáciu, že sa začali vzájomne obviňovať z neschopnosti starať sa o maloletého, poukazujúc na problémy, či už s alkoholom alebo s poukazom na ich psychický stav. Keďže od rozchodu rodičov je maloletý v osobnej starostlivosti otca a matka sa stretla s maloletým iba dvakrát za posledného polroka, bolo potrebné upraviť práva a povinností rodičov neodkladným opatrením Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 tak, že maloletého Z. dočasne na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/26/2018 zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude vykonávať každý páry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepáry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým,

že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. Súčasne upravil aj styk maloletého s rodičmi tak, že v každom párnom kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stykať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky a v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stykať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca. Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení, rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení. Výživné pre maloletého nebolo určené. Krajský súd v Trnave teda dospel k záveru, že v záujme maloletého Z. bude najvhodnejšie, keď bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, pričom navyše upravil styk toho konkrétneho rodiča s maloletým. Rozhodnutie Krajského súdu v Trnave bolo vydané dňa 13.06.2018, pričom do dňa konania pojednávania v danej právnej veci sa ešte ani raz nerealizovalo.

16. S poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že bude v najlepšom záujme maloletého, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, nakoľko sú splnené zákonné podmienky s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 2 Zákona o rodine tak, že každý párný kalendárny týždeň v roku bude maloletý v starostlivosti matky a každý nepárny kalendárny týždeň v roku bude v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. Súd však neupravil styk rodičov s maloletým ako to urobil Krajský súd v Trnave, z dôvodu pretrvávajúcich konfliktov rodičov a ich napätých vzťahov a teda nebolo by v záujme maloletého, aby sa rodičia za danej situácie, čo i len nad rámec odovzdania si maloletého do svojej starostlivosti stretávali, pretože by to mohlo ešte viac zhoršiť aj tak ich zlé vzájomné vzťahy. Aj napriek tomu, že by striedavá osobná starostlivosť mala fungovať iba za predpokladu dobrej vzájomnej komunikácie rodičov, súd však v danej situácii vzhliadol výnimku, pretože má za to, že rodičia sú dospelí ľudia a sú a budú povinní spolu komunikovať a riešiť starostlivosť o maloletého Z. až do doby, pokiaľ nebude schopný sa o seba sám postarať. Teda súd apeluje na rodičov, aby sa snažili o zlepšenie vzájomných vzťahov a komunikácie medzi nimi a neriešili svoje osobné konflikty prostredníctvom svojho dieťaťa. Súd záverom poznamenáva, že v prípade, že rodičia budú opätovne vyvolávať konflikty medzi sebou a pokračovať v takomto nevhodnom správaní, súd v konaní o rozvod bude zvažovať možnosť, či nie sú splnené podmienky aj na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, pretože takého dlhotrvajúceho prostredia u rodičov nie je vhodné pre výchovu a starostlivosť o maloletého a nie je ani v jeho záujme.

17. Súd dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach obidvoch rodičov maloletého počas pobytu u neho zabezpečiť a hradiť mu všetky výdavky spojené s jeho starostlivosťou, preto súd neurčil výživné zo strany ani jedného rodiča, majúci na zreteli, že obidvaja rodičia sú pracovne aktívni a majú svoje porovnateľné príjmy.

18. Súd súčasne počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku podľa § 363 CMP zrušil uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 o nariadenom neodkladnom opatrení, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

19. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

20. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec prostredníctvom právneho zástupcu v celom rozsahu z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Kolízny opatrovník mal. Z. svojím podaním trval na vykonaní znaleckého dokazovania na vzťah mal. Z. ku každému z rodičov v čo najkratšom termíne. Súd v rámci dokazovania toto vyjadrenie kolízneho opatrovníka vôbec nebral do úvahy, žiadnym spôsobom sa k tomuto podaniu nevyjadril, ani sa nevyssporiadal s tým, prečo takýto návrh na vykonanie dokazovania nevykoná. Pokiaľ má kolízny opatrovník za to, že je potrebné vykonať súdnoznalecké dokazovanie, súd by mal starostlivo zvážiť ako aj odôvodniť vykonanie či nevykonanie takého dôkazu. Súd vo veci nevykonal vôbec žiadne dokazovanie. Vo veci rozhodol len na základe výsluchov mňa a matky, ktoré výpovede si však v značnom rozsahu odporovali. Nie je potom zrejmé, z akého dôvodu súd uveril tvrdeniam matky a neuveril mojim tvrdeniam, čo sa týka starostlivosti o mal. Z.. Rozpornosť vyjadrení otca a matky mohla byť pritom

odstránená výpoveďami navrhovaných svedkov, ktoré dôkazy súd z neznámych dôvodov nevykonal. Súd odmietol vykonať navrhnuté dôkazy ako zo strany matka tak aj otca s poukazom na rýchlosť a hospodárnosť konania, tiež z dôvodu, že tieto dôkazy boli navrhnuté v konaní o rozvod manželstva. Uvedené odôvodnenie je nezrozumiteľné a zmätočné. Otec v rámci konania o rozvod manželstva ako aj o úpravu práv a povinností k mal. Z. na čas do rozvodu opakovane poukazuje na veľmi vážne nedostatky v starostlivosti matky o mal. Z., ako aj možné zdravotné problémy psychického charakteru u matky. Pokiaľ by súd sledoval najlepší záujem mal. Z., určite by preveril, či je matka mal. Z. spôsobilá tohto vychovávať v rozsahu striedavej starostlivosti. Pokiaľ by bolo v konaní zistené, že matka je dostatočne spôsobilá vykonávať starostlivosť o mal. Z. riadne v rozsahu striedavej starostlivosti, otec bude také zistenie rešpektovať. Otec si je vedomý toho, že mal. Z. svoju matku potrebuje, má právo na ňu a na rozvíjanie citových väzieb s ňou. Keď matke opakovane ponúkal, aby za mal. Z. prišla, tieto ponuky úplne ignorovala. Rozsudok súdu I. inštancie je nedostatočne odôvodnený, keď reálne odôvodnenie sa nachádza len na str. 10 a 11. V tomto smere došlo voči mne k odňatiu možnosti konať pred súdom. Napadnutý rozsudok je tiež zmätočný v tom smere, kedy súd nerozhodol o rozsahu zastupovania a spravovania majetku mal. Z.. Súd I. inštancie ďalej pri svojom rozhodovaní vôbec nezvažoval úpravu stretávania s mal. Z. počas vianočných sviatkov a počas Veľkej noci. Je pritom zrejmé, že prežitie týchto sviatkov s oboma rodičmi je pre mal. Z. v aspoň čiastočnom rozsahu mimoriadne dôležité. V závere otec navrhol zrušiť rozsudok súdu I. inštancie v celom rozsahu a vec vrátiť na ďalšie dokazovanie a rozhodnutie.

21. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie aj matka prostredníctvom svojho zástupcu z dôvodu, že neboli splnené procesné podmienky. Návrh otca mal. Z. na úpravu práv a povinností k mal. Z. do rozvodu manželstva zo dňa 2.3.2018 bol doručený súdu dňa 5.3.2018. Tak ako aj súd v napadnutom rozhodnutí uvádza pod bodom 4., otec dňa 10.11.2017 podal na súd I. inštancie návrh na rozvod manželstva, ktorý neskôr doplnil dodatkom zo dňa 22.11.2017. Súčasťou konania o rozvod manželstva je úprava výkonu rodičovských práv a povinností účastníkov k mal. Z. na čas po rozvode manželstva. Medzi účastníkmi prebiehalo na súde I. inštancie pod sp. zn. 2PPom/2/2017 konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd na čas do právoplatnosti rozhodnutia o rozvode upravil výkon rodičovských práv a povinností účastníkov k mal. Z. tak, že zveril dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Matka má za to, že súd po podaní návrhu na rozvod manželstva nemôže viesť konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu manželstva, a to z dôvodu účelnosti a hospodárnosti, keď v prípade potreby neodkladnej úpravy môže a mal by súd postupovať vydaním neodkladného opatrenia ex off, takisto preto, že toto konanie by súbežne prebiehalo s konaním o rozvod, pričom nemuselo by vôbec skončiť skôr než konanie o rozvod a vo vzťahu k vydanému neodkladnému opatreniu toto konanie nie je konaním vo veci, tým je konanie o rozvod. Tieto vyššie uvedené závery potvrdzuje to, že okrem toho, že ide o totožnosť predmetu konania a totožnosť strán tohto konania a konania o nariadenie neodkladného opatrenia, otec neuviedol nové a iné skutočnosti, než ktoré uviedol v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Matka podporne uviedla rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 77/2009. Na záver navrhla napadnutý rozsudok súdu I. inštancie zrušiť a konanie zastaviť.

22. K odvolaniu otca sa matka vyjadrila, že v situácii, keď celé vedenie konania a jeho nezastavenie pre tzv. litispendenciu považuje za nesprávny postup, nemôže sa vyjadriť k dôvodom odvolania otca týkajúcich sa dokazovania a rozhodovania súdu z hľadiska, či sa s nimi stotožňuje alebo nie.

23. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. S vyjadrením matky nie možné súhlasiť, nakoľko v uvedenej veci neexistuje prekážka litispendencie, keďže predmet tohto konania je odlišný od predmetu konania v konaní sp. zn. 8P/189/2017. Otec poukázal na situáciu pri realizovaní odovzdania mal. Z. matke, keď prvé odovzdanie na prespatie u matky sa uskutočnilo bez problémov, pri ďalšom odovzdaní už mal. Z. odmietol ísť k matke, pričom s každým ďalším odovzdaním sa správanie mal. Z. k manželke vždy zhoršovalo. Podľa otca je absolútne jednoznačné, že mal. Z. si za krátke obdobie, kedy u matky zostával na prespatie, nevybudoval vôbec žiadny vzťah k matke, naopak má k nej veľmi intenzívny odpor. Otec je presvedčený o tom, že takéto násilné odovzdávanie mal. Z. jeho matke nevyhnutne narúša psychické zdravie a priaznivý vývoj mal. Z.. Pre účely súdneho konania sp. zn. 9P/189/2017 si nechal vypracovať súkromný znalecký posudok, ktorý sa uskutočnil bez prítomnosti matky. Znalkyňa v uvedenom znaleckom posudku uviedla, že mal. Z. prejavuje silnú emocionálnu závislosť na otcovi. Mal. Z. matku vytesňuje, nepreferuje ju a neidentifikuje sa s domovom matky. Znalkyňa neodporučila zveriť mal. Z. do striedavej osobnej starostlivosti. V závere zotrval na svojom návrhu zo svojho odvolania.

24. K vyjadreniu otca sa vyjadrila matka, ktorá sa vyjadrila, že na svojom odvolaní zotrúva. Vo svojom vyjadrení poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 306/2009 zo dňa 14. januára 2010. Aj v nadväznosti na to má otec za to, že úprava výkonu rodičovských práv a povinností pôsobí do budúca počnúc právoplatnosťou rozhodnutia a ďalej nie je možná medzi rodičmi, ktorí spolu nežijú a nie je rozhodujúce, či sú manželmi alebo nie. Ako prekážka litispendencie pre toto konanie s predmetom úprav práv a povinností na čas do rozvodu môže javiť aj konanie o rozvod s úpravou práv a povinností na čas po rozvode, ako bolo začaté po začatí konania o rozvod manželstva. K ostatným častiam otcovho vyjadrenia sa vyjadrila, že nezodpovedajú realite.

25. K vyjadreniu matky sa opätovne vyjadril otec. Podrobne vo svojom vyjadrení opísal, ktorým spôsobom mala matka klamať na pojednávaniach zo dňa 4.7.2018 a 13.6.2016. Otec zotrval na svojich dôvodoch v odvolaní.

26. K podaniam matky a otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Vo svojich vyjadreniach a správach vždy navrhoval potrebu vykonania súdno-znaleckého posúdenia v čo najkratšom možnom termíne vzhľadom na najlepší záujem dieťaťa, nakoľko vyjadrenia rodičov mal. Z. sú rozporuplné, rodičia nie sú schopní spolu komunikovať a nie sú schopní uzavrieť dohodu, ktorá by zabezpečila pre mal. Z. zdravý vývin z každého hľadiska. V konaniach vedených na súdoch je k dispozícii veľké množstvo podkladov, rodičmi nazývaných „dôkazov“, ktorými sa snažia dokázať neschopnosť druhého rodiča postarať sa o mal. Z. a zabezpečiť mu prostredníctvom rodičovských kompetencií zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Avšak v uvedených materiáloch nie sú dokumenty o tom, že by sa rodičia mal. Z. snažili o uzavretie dohody a reálne riešenie problémov. Je pravda, že rodičia mal. Z. boli odporúčaní na referát poradensko-psychologických služieb (RPPS) na našom úrade. Bolo zrealizovaných 15 sedení, zúčastnili sa väčšinou individuálnych sedení. boli zrealizované aj dve spoločné sedenia. Vzhľadom k tomu, že manželka C. požadovali od psychológa RPPS posúdenie zdravotného stavu, avšak v kompetencií psychológa nebolo možné naplniť objednávku klientov. Manželom C. bola ponúknutá možnosť využitia psychologického poradenstva u nás, avšak to odmietli. Psychológ RPPS odporučil zväžiť možnosť využitia súdnoznaleckého dokazovania. Rodičom maloletého bolo odporúčené využiť možnosť mediácie. Kolízny opatrovník sa snažil viesť rodičov k dohode, dohody však neboli úspešné. S rodinou chcel vypracovať plán sociálnej práce, avšak rodičia mal. Z. neboli schopní si stanoviť úlohy, ktoré by viedli k náprave situácie a boli by ochotní plniť, neboli stotožnení s požiadavkami druhého rodiča. Dňa 13.09.2018 sa otec maloletého zúčastnil sedenia s psychologičkou nášho úradu za účelom poradenstva, ako dieťa pripraviť na styk s matkou. Problémy so striedavou osobnou starostlivosťou o mal. Z. nastali dňa 30.08.2018, kedy preberanie maloletého neprebehlo, otec mal. Z. odmietol odovzdať maloletého do starostlivosti matky. Kolízneho opatrovníka informovala v tejto veci matka mal. Z.. Matka sa dostavila k bydlisku otca načas podľa právoplatného uznesenia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018. Dňa 02.09.2018 k preberaniu maloletého do starostlivosti matky nedošlo. Maloletý podľa vyjadrenia otca plakal a nechcel s matkou odísť. Podľa vyjadrenia matky otec mal. Z. odmietol odovzdať na styk, nakoľko mal. Z. plakal a nechcel ísť. Otec mal. Z. vo svojom vyjadrení zo dňa 05.09.2018 uviedol, že matke počas odovzdávania mal. Z. do jej starostlivosti sa snažil poskytnúť súčinnosť tak, aby došlo k plneniu právoplatného uznesenia sp. zn. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018. Je nevyhnutné skúmať a zistiť, aké sú dôvody zmien v správaní sa mal. Z. vo vzťahu k matke, kde nastal problém, ak striedavá osobná starostlivosť o mal. Z. na začiatku plnenia právoplatného uznesenia fungovala. Kolízny opatrovník je toho názoru, že je nevyhnutné vykonanie súdnoznaleckého dokazovania. Na pojednávaní sa obaja rodičia mal. Z. vyjadrili, že sa podrobia znaleckému posúdeniu súdom určeného znalca. Je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že prostredníctvom súdnoznaleckého dokazovania sa bude zisťovať citový vzťah mal. Z. k obom rodičom, styk mal. Z. s matkou je nepravdivý. Je namieste teda otázka, či bude možné zistiť vzťah mal. Z. k matke a či to nebude ovplyvnené nepravdivým stykom.

27. Otec doručil súdu vyjadrenie, v ktorom popisoval konflikt s matkou dňa 18.10.2018 a taktiež odôvodňoval neodovzdávanie mal. Z. na základe súkromného znaleckého posudku a priebehu odovzdávania zo dňa 2.9.2018. Otec následne doručil súdu ďalšie vyjadrenie k vyjadreniu kolízneho opatrovníka. Podľa otca je vyjadrenie kolízneho opatrovníka formálne a tendenčné v jeho neprospech. Obsah daného vyjadrenia preukazuje, že kolízny opatrovník o vzniknutú problematickú situáciu nejaví žiadny záujem. Podľa otca je zrejmé, že kolízny opatrovník sám nevykonával žiadnu činnosť pre to, aby zistil, ako sa reálne uskutočňuje odovzdávanie mal. Z.. Otec doložil množstvo dôkazov o tom, že sa matka o mal. Z. vôbec nestarala. Kolízneho opatrovníka však dané tvrdenia, dôkazy ani výsluch

prípadných svedkov nezaujímali. Otec uviedol, že sa s matkou usiloval o uzavretie dohody aj realizáciu mediácie, pričom o týchto skutočnostiach bol kolízny opatrovník informovaný. Otec rešpektoval všetky pokyny pracovníčkovi kolízneho opatrovníka, pričom postup kolízneho opatrovníka vo veci vníma ako čisto formálny a preferujúci matku. Problémy so striedavou starostlivosťou nenastali dňa 30.08.2018, ale odmietanie mal. Z. odísť k manželke, k jeho matke sa v priebehu realizovania striedavej starostlivosti postupne zosilňovalo. Pre otca je nepochopiteľné, prečo kolízny opatrovník nevyvinul nijakú snahu vec riešiť, keď mu otec avizoval, že je problém s odovzdávaním mal. Z. matke. V závere kolízny opatrovník teoretizuje, či bude možné zistiť vzťah mal. Z. k matke a či to nebude ovplyvnené nepravidelným stykom. Ide o vyjadrenie kolízneho opatrovníka bez akéhokoľvek odborného alebo skutkového podkladu.

28. Dňa 27.11.2018 doručil otec ďalšie vyjadrenie, v ktorom uviedol, že ho napadla matka spolu s jej priateľmi a matka si zobrala mal. Z. so sebou. Keďže manželka a jej rodinní príslušníci nemajú prakticky žiadne zábrany v ich správaní, otec sa obáva, aby mal. Z. matka alebo jej rodinní príslušníci nejakým spôsobom neublížili.

29. Dňa 3.12.2018 doručil otec ďalšie vyjadrenie, v ktorom citoval nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 216/2018 zo dňa 19.9.2018. Poukázal na znalecký posudok č. 44/2018 vypracovaný PhDr. Elenou Fortis na základe zadania otca (ďalej len „súkromný znalecký posudok“), podľa ktorého v aktuálnom psychickom stave mal. Z. sú známky separačnej úzkosti, s vysokou emocionálnou závislosťou na otcovi a na prítomnosti otca. Mal. Z. v procese diagnostiky matku spomenul selektívne, len jediný raz, a to v situácii, keď súčasťou štrukturovaného diagnostického podnetového materiálu bola ženská postava. Znalčka odporučila zveriť mal. Z. do osobnej starostlivosti otca. Znalčka neodporučila zverenie mal. Z. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

30. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď dospel k záveru, že na základe podaného odvolania otca je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu I. inštancie zrušiť s použitím § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení s § 35 a 36 CMP a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

31. K odvolaniu matky týkajúcej sa prekážky litispendencie odvolací súd poukazuje na to, že procesné podmienky skúma súd v súdnom konaní bez návrhu počas celého konania. Predmetné konanie prebieha na súde I. inštancie pod sp. zn. 8P/26/2018, pričom sa rozhoduje o úprave práv a povinností k mal. Z. na čas do rozvodu. Súčasne na súde I. inštancie prebieha súdne konanie pod sp. zn. 8P/189/2017 o rozvode rodičov a súčasne o úprave práv a povinností k mal. Z. na čas po rozvode, zároveň na súde I. inštancie prebiehalo konanie sp. zn. 2PPom/2/2017 o nariadení neodkladného opatrenia na riešenie neodkladnej situácie týkajúcej sa starostlivosti o mal. Z. Z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade nedochádza k prekážke litispendencie v tomto konaní. V súdnom konaní sp. zn. 8P/189/2017 prebieha konanie aj o úpravu práv a povinností k mal. Z. na čas po rozvode, kým v tomto súdnom konaní prebieha konanie o úpravu práv a povinností k mal. Z. na čas do rozvodu, podstatné je v tomto prípade, že sa rieši otázka úpravy práv a povinností k mal. Z. v rozdielnych časových obdobiach. Rozhodovanie o neodkladnom opatrení nezakladá prekážku litispendencie ani res iudicata (ak už je o ňom rozhodnuté), nakoľko ide o konanie ktoré má skôr predbežnú povahu vo vzťahu ku konaniu vo veci samej, a nedochádza tam napr. ani k takému dokazovaniu ako v konaní vo veci samej. Z tohto dôvodu považuje odvolací súd odvolanie matky za nedôvodné.

32. V zmysle ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

Striedavá výchova by mala predstavovať po rozpade partnerského vzťahu rodičov jednu z najpodstatnejších alternatív riešenia pre deti a to bez ohľadu na to, či medzi rodičmi panuje dohoda. Striedavá starostlivosť kladie na rodičov vysoké ľudské a osobnostné požiadavky, ak však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť potom výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný aj po zrušení spoločnej domácnosti. Zachovanie takéhoto vzťahu je prvoradým záujmom dieťaťa, ktorý môže byť potlačený len inými závažnejšími záujmami dieťaťa, ktoré prevážia nad týmto záujmom, veď v prípade, ak sa potom z nejakého dôvodu destabilizuje výchovné prostredie u jedného z rodičov, nie je prechod do výchovného prostredia druhého rodiča pre dieťa taký traumatizujúci. Rozpad vzťahu a definitívne riešenie partnerského vzťahu vo väčšine prípadov so sebou prináša napätie, nepohodu a nepochopenie. Deti veľmi často nechápu, prečo sa to všetko deje, keďže ich optika je veľmi často iná ako optika dospelých a predstava zachovania rodiny pretrváva dlho po tom, čo sa rodičia rozídu. Striedavá výchova by sa mohla stať najmä v prvej fáze alternatívou, ktorá deťom pomôže prekonať adaptáciu na zmenu vzťahových pomerov /nielen z hľadiska aktuálneho zjednodušenia prijatia nového vzťahového status quo, ale aj z hľadiska ďalšej štruktúry ich životnej cesty/. Takýmto riešením by sa z ich života nevytratil výraznejším spôsobom ani jeden z rodičov, ktorí svojou rolou najvýznamnejším spôsobom determinujú ich budúcu partnerskú, rodičovskú a obecnú ľudskú prosperitu. Mohlo by to byť len potvrdením často rodičmi deklarovaného prísľubu, „my sa síce rozchádzame, ale Teba milujeme a urobíme všetko pre to, aby si neprišiel ani o jedného z nás“. Je však v každom prípade nutné neprehliadnuť konkrétne charakteristiky či už dieťaťa alebo rodičov, čím sa nemá na mysli prirodzený vzťahový diskomfort, ktorý sa viaže na fázu rozpadu vzťahu. Pre dieťa je v prvom rade dôležité, aby cítilo, že je skutočne milované, čo nie je viazané dominantne na miesto, ale na reálne vzťahové posolstvá, ktorých sa mu dostane od mamy, otca a často aj širšieho sociálneho prostredia / starí rodičia, krstní rodičia.../.

33. Zo psychologického hľadiska by bolo užitočné, pokiaľ nejde o závažné okolnosti jasne zdokumentované a pokiaľ aspoň jeden z rodičov prejaví záujem o tento typ starostlivosti o dieťa na čas po rozpade partnerského vzťahu, keby súd nariadil formou NO striedavú výchovu a vymedzil tak priestor na konzumáciu vzťahu dieťaťa s rodičmi do definitívneho rozhodnutia vo veci samej. Čas určený pre jedného aj druhého rodiča musí byť konkrétne vymedzený, aby bolo možné aspoň čiastočne predísť komplikáciám v podobe nedisciplinovaného prístupu zo strany rodičov, čo samo o sebe už môže indikovať mieru jeho rodičovskej zrelosti. Následne potom v prípade, že nebude možné rozhodnúť bez účasti odborného postoja, čo najskôr súd orientoval rodičov na psychológa, mediátora, znalca, ktorí by nielen prezentovali svoj odborný postoj, ale najmä sa pokúsili posunúť optiku rodičov smerom, ktorý bude pre ich dieťa v tejto životnej situácii najoptimálnejší. Odborné, či znalecké posudky, ktoré sú vykonávané s veľkou latenciou potom, čo dieťa trávi väčšinu času s jedným rodičom, často vykazujú už len deskripciu aktuálneho status quo, kedy dieťaťu mnohokrát nezostáva nič iné, ako sa identifikovať s filozofiou toho rodiča, s ktorým žije, než aby riskovalo nezvládnutie svojho vnútorného konfliktu, ktorý súvisí s túžbou po tom druhom, ktorý je ale rodičom s ktorým žije neakceptovaný. Výhodou striedavej výchovy môže byť predovšetkým fakt, že dieťa aj keď prichádzalo rodinné istoty, bude mať k dispozícii rovnako obidvoch rodičov, bude to legálna forma, ktorá ochráni dieťa od toho, aby muselo rozhodovať, ktorý rodič je ten „pravý“, selektovať, cenzúrovať a potláčať svoje potreby a túžby vo vzťahu k jednému alebo druhému rodičovi. Rodičia budú nútení po čase spolu ako tak komunikovať, keď budú mať na mysli v prvom rade prosperitu a pohodu svojho dieťaťa alebo nájdu takú formu interakcie, ktorá nebude svojim konfrontačným charakterom na dieťa bezprostredne doliehať /napr. v pondelok dieťa odovzdajú do školy, do MŠ, odkiaľ si ich druhý rodič vyzdvihne a kam ho zasa v intervale, ktorý bude zadeklarovaný v striedavej výchove odovzdá/. Rodičia budú mať zabezpečený rovnocenný priestor pre svoj vzťah s dieťaťom a nemal by byť teda dôvod na to byť nekonštruktívny. V opačnom prípade to bude znakom toho, že nejde o dieťa, ale o úplne iné záležitosti a dieťa slúži len ako nástroj k tomu dosahovať svoje kontraproduktívne ciele. Striedavá výchova, keď sa vydarí má aj potenciál k tomu, aby si dieťa nielen „užilo“ ale aj reálne a nevikendovo „ohmatalo s plusmi aj mínusmi“ jednu aj druhú rodičovskú autoritu. Všade tam, kde ide o skutočný záujem rodičov o dieťa a nestáva sa dieťa len nástrojom, či „prostriedkom“, ktorý ľahko poslúži k vybavovaniu si účtov s tým druhým - a to platí o jednom aj druhom rodičovi - je v záujme dieťaťa zachovať mu obidvoch rodičov. V prípade, že to tak nie je, potom je potrebné dieťa ochrániť a zvážiť, či zachovaním jedného „kompetentnejšieho“ rodiča sa nezredukuje miera traumatizácie dieťaťa, ktorej by bolo dlhodobo vystavované. Zachovanie obidvoch rodičov je pre dieťa nesporne prospešnejšie ako sa pokúsiť ho o jedného z rodičov pripraviť. Za vhodné podmienky pre dieťa okrem iných je nutné považovať aj tie, kedy nie je dieťa vystavované konfrontačnej vzťahovej atmosfére, kedy sa rodičia, keď už nič iné, dokážu od seba vzdialiť bez toho, že by toho

druhého pred dieťaťom stavali do pozície „nežiaduceho“ - pokiaľ na to nie sú preukázateľné, závažné dôvody. Základným mementom pre každého rodiča by mala byť skutočnosť, že snahou implantovať dieťaťu problematický obraz toho druhého sa aktívne podpisujú na jeho nielen súčasných, ale aj budúcich problémoch. Je nutné mať na pamäti, že tým primárne neublížujú druhému rodičovi /tak, ako to majú často na mysli/, ale predovšetkým svojmu dieťaťu. Pokiaľ sú rodičia disponujú vyhovujúcimi podmienkami na výchovu dieťaťa, majú o takúto alternatívu riešenia záujem a zároveň aj dieťa prijíma túto alternatívu riešenia, nie je dôvod na upretie alternatívy striedavej výchovy. Prvotným predpokladom pre ustanovenie striedavej starostlivosti je, že dieťa nebude vytrhávané opakovane z prostredia školy alebo predškolského zariadenia a cyklicky umiestňované do iného prostredia, že teda obaja rodičia aspoň približne v mieste, ktoré umožňuje dieťaťu dennú dochádzku do zariadenia, ktoré už navštevuje, resp. na ktorom sa rodičia dohodnú. Podobne by sa malo dieťaťu zachovávať jeho sociálne prostredie - priatelia, susedia, záujmové aktivity.

34. Základným zmyslom osobnej starostlivosti každého rodiča musí byť záujem dieťaťa, ktorý je prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, vrátane tej, ktorá je uskutočňovaná súdmi alebo inými orgánmi. Ustanovenie § 24 ods. 4 Zákona o rodine ukladá súdu, aby pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do výchovy rodičov sledoval predovšetkým jeho záujem s ohľadom na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a tiež schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom, pritom dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Zverenie dieťaťa do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov nesmie byť výrazom ústupku vzájomnej rivalite rodičov, ktorá sleduje boj o dieťa (nález Ústavného súdu Českej republiky z 23. februára 2010 sp. zn. III ÚS 1206/09). Podľa judikatúry Ústavného súdu Českej republiky súd nesmie na spôsob výchovy striedavou osobnou starostlivosťou rezignovať, ak jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy nesúhlasí a preto je daný dôvod zaoberať sa dôvodmi, na ktorých je nesúhlas druhého rodiča so striedavou starostlivosťou vybudovaný.

35. Dohovor o právach dieťaťa garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného a osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu tak zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s obidvoma rodičmi a dostalo tak príležitosť viesť svoj vzťah s nimi, ako aj prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. V záujme dieťaťa však nie je, ak niektorý z rodičov úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa neuznáva a bráni mu byť dobrým rodičom, (ak prejavuje nedostatok ochoty spolupracovať na spoločnej striedavej osobnej starostlivosti, napriek jej deklarovaniu pred súdom). Výnimkou zo všetkých pravidiel vzťahujúcich sa na povinnosť zabezpečiť pravidelný rovnocenný kontakt obidvoch rodičov je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby jeho stretávanie sa s jedným rodičom bolo obmedzené. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý musí byť zdôvodnený závažnými okolnosťami, ktoré v danom prípade neboli preukázané. Naopak útlý vek dieťaťa a doposiaľ nadviazaný veľmi pozitívny vzťah k obidvom rodičom vyžaduje pravidelné a intenzívne stretávanie s nimi, teda s matkou aj otcom.

36. Súd I. inštancie dospel k správnejmu záveru keď konštatoval, že návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k mal. Z. bol dôvodný. Otec žiadal v návrhu na úpravu práv a povinností k mal. Z. zveriť mal. Z. do osobnej starostlivosti otca s určeným stykom pre matku v rozmedzí 6 hodín v týždni. Matka navrhovala uvedené konanie zastaviť pre prekážku litispendencie, pričom sa nestotožňuje s vyjadreniami otca. Mal. Z. iadala matka zveriť do svojej osobnej starostlivosti. V súčasnosti je starostlivosť o mal. Z. upravená v uznesení Okresného súdu Skalica č. k. 2PPom/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 tak, že mal. Z. je dočasne na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 8P/26/2018 zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, ktorá sa bude vykonávať každý páry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepáry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. Súčasne upravil aj styk maloletého s rodičmi tak, že v každom párnym kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky a v každom nepárnym kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stýkať sa s maloletým Z. vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca. Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení,

rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení. Vzťah medzi rodičmi označil súd I. inštancie ako napätý. V priebehu tohto odvolacieho konania boli podané tri návrhy na zmenu tohto neodkladného opatrenia, 2 zo strany otca a 1 zo strany matky. Súd I. inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 4.9.2018 uznesením č. k. 8P/26/2018-356 zo dňa 24.9.2018. Odvolací súd zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 2.11.2018 uznesením č. k. 23CoPno/2/2018 zo dňa 13. novembra 2018. Následne odvolací súd zamietol aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 11.12.2018 uznesením č. k. 23CoPno/3/2018 zo dňa 18. decembra 2018. Rodičia skutočne dodržiavali realizovanie striedavej osobnej starostlivosti do dňa 02.09.2018, keď podľa otca bez problémov prebehlo len prvé odovzdanie mal. Z. matke, pri ďalších odovzdávaníach prejavoval mal. Z. väčší odpor. Dňa 02.09.2018 odmietol otec poskytnúť súčinnosť pri odovzdávaní mal. Z. matke. Dňa 25.11.2018 došlo k incidentu medzi rodičmi mal. Z., po ktorom sa mal. Z. dostal do faktickej osobnej starostlivosti matky.

37. Odvolací súd síce konštatuje, že striedavá osobná starostlivosť zabezpečuje legitímny cieľ a to najlepšie zabezpečenie potrieb dieťaťa, ktoré umožní ďalej rozvíjať intenzívnu emocionálnu väzbu maloletého k obidvom rodičom, ako i výchovné pôsobenie otca ako druhého rovnocenného rodiča, ale aby bol tento legitímny cieľ dôsledne napĺňaný, je potrebné to dosiahnuť v odbornom poradenstve rodičov, dobrovoľne inak formou výchovných opatrení (ktoré môže ktorýkoľvek z rodičov alebo opatrovník iniciovať), s cieľom rozvíjať a posilňovať u rodičov vzájomnú toleranciu, dobrú vôľu a ochotu spolu komunikovať a spolupracovať (predovšetkým nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov). V rámci výkonu odborného poradenstva alebo pri realizácii výchovných opatrení je možné odporúčať rodičom ako sa majú priblížiť vo svojich odlišných výchovných prístupoch, uvedené nie je však možné zrejme v prípade ich nechoty udržiavať striedavú starostlivosť, ktorej realizácia aj kvôli predávaní mal. Z. pri striedaní negatívne pôsobí na citovú stabilitu mal. Z..

38. Nemožno vylúčiť, že práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je striedavá starostlivosť podnetom a motiváciou k tomu, aby sa snažili čo najviac kooperovať. Striedavá starostlivosť núti rodiča, ktorý nebol tejto forme naklonený a na ktorého strane chýba ochota ku komunikácii, aby svoje správanie zmenil. Inak sa môže stať, že skutočne dôjde ku zmene výchovy a zvereniu dieťaťa do výchovného prostredia druhého rodiča. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov pri jeho odovzdávaní. Jedná sa o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého. Je preto treba v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je treba v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci. Akokoľvek striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov), nesmie súd na spôsob tejto výchovy rezignovať už vtedy, keď jeden z rodičov s týmto spôsobom výchovy pro forma nesúhlasí. Ak je takýto nesúhlas len obštrukčný, ničím neodôvodnený, resp. nemá vo vzťahu k výchove dieťaťa relevanciu, nemôže o neho súd oprieť svoje rozhodnutie. (nález Ústavného súdu ČR z 2. 11. 2010, č. k. I. ÚS 2661/10)

39. Z priebehu konania pred súdom I. inštancie ako aj pred odvolacím súdom je zrejmé, že rodičia mal. Z. majú medzi sebou konfliktný vzťah a nie celkom chápu podstatu konania o úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu na čas do rozvodu. V tejto časti je potrebné uviesť, že záujem mal. Z. na vyrastaní v spoločnom výchovnom prostredí z pohľadu vhodnosti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je tým hľadiskom, ktorý by malo mať absolútnu prioritu. Je to tak preto, že rozpad vzájomného vzťahu rodičov maloletého dieťaťa ešte nemusí vypovedať nič o úrovni vzťahov toho - ktorého rodiča a dieťaťa a pri skutočne dôkladnom zamyslení sa rodiča nad záujmami dieťaťa by obaja rodičia mali byť schopní tej miery nadhľadu, pri ktorej dieťa rozpad vzťahu svojich rodičov pocíti v najmenšej možnej miere. I keď takáto predstava je ťažko dosiahnuteľným ideálom, rodič hodný tohto označenia by sa mal snažiť k nemu čo najviac priblížiť a nie sa mu niekedy inak obrazne vzdávať využívaním dieťaťa ako zbraň proti druhému rodičovi. Rodičia však svoje partnerské spory, ktoré viedli k rozchodu otca i matky ako aj k podaniu návrhu na rozvod konania nedokážu oddeliť pri riešení starostlivosti o mal. Z.. Aj napriek súdom určenými spôsobom realizácie starostlivosti a styku s mal. Z., obaja rodičia kladú podmienky navyše, ktoré v nariadenom neodkladnom opatrení nie sú spomenuté (stretávanie sa za prítomnosti ďalšieho rodiča, resp. v domácnosti jedného z rodičov).

40. Odvolací súd preto konštatuje, že je rozhodnutie o striedavej starostlivosti založené na doposiaľ nedostatočne zistenom skutkovom stave. V priebehu konania kolízny opatrovník zistil, že obaja rodičia poskytujú vhodné materiálne aj sociálne zabezpečenie mal. Z.. Kolízny opatrovník navrhol súdu vo svojej správe zo dňa 03.07.2018, aby sa rodičia mal. Z. podrobili súdnoznaleckému dokazovaniu v čo najbližšom možnom termíne. Túto požiadavku kolízny opatrovník zopakoval aj vo svojom vyjadrení zo dňa 16.10.2018, pričom poukázal aj na nepravdivý styk mal. Z. s matkou. V znaleckom dokazovaní sa zisťuje, aký stav úpravy starostlivosti vo vzťahu k mal. Z. bude v jeho najlepšom záujme a v prípade, ak sa rodičia nevedia sami dohodnúť na jeho starostlivosti, je vhodné, aby v tejto veci bolo vykonané znalecké dokazovanie za prítomnosti oboch rodičov, za účelom zistenia možností na úpravu starostlivosti v prospech mal. Z. ako aj vo vzťahu k jeho rodičom. Rovnako je potrebné vyhodnotiť pravdivosť podstatných tvrdení otca i matky, ktoré sú často v protiklade s ohľadom na spôsobilosť obidvoch rodičov postarať sa o mal. Z..

41. Keďže s poukazom na vyššie uvedené prvoinštančný súd náležitým nezisťovaním všetkých relevantných okolností potrebných pre posúdenie zverenia do striedavej osobnej starostlivosti, nevykonal i ďalšie dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tým neposúdil všetky do úvahy prichádzajúce rozhodné okolnosti daného prípadu, čím potom vec i nesprávne právne posúdil, odvolací súd s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP v spojení s § 35 a 36 CMP rozsudok súdu I. inštancie zrušil a vec vrátil súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

42. Zistenie, že striedavá osobná starostlivosť neplní svoj účel a lepšie predpoklady a podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti sú na strane matky, alebo otca za súčasnej situácie po došetrení pomerov na strane oboch rodičov by mohlo byť zistené v súlade so znaleckým posudkom. Rozhodujúcim faktorom pre zverenie maloletého do osobnej starostlivosti toho- ktorého z rodičov je nesporne osvedčený intenzívny, určujúci vzťah maloletého k matke alebo k otcovi, ktorého rodiča tak vníma ako centrálnu a najdôležitejšiu postavu v rodine. Ponechanie v striedavej osobnej starostlivosti bez znaleckého dokazovania, ktorého sa zúčastnia obaja rodičia spolu s mal. Z., pri ktorom dochádza k rôznym incidentom medzi rodičmi, nie je v záujme mal. Z. na jeho dostatočnom vývoji. Nesporne v záujme maloletého dieťaťa je čo najstabilnejšie a najpriaznivejšie výchovné prostredie, ktoré však je nutné všetkými dostupnými prostriedkami, šetreniami, vyjadreniami účastníkov a maloletého zistiť. Zverenie maloletého dieťaťa do výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov nemožno považovať za porušenie práva maloletého dieťaťa na starostlivosť rodičov. Nepredstavuje totiž vylúčenie práva maloletého na starostlivosť oboch rodičov, rovnako ako nevylučuje právo rodiča, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené, na jeho výchovu a starostlivosť, aj keď za použitia iných foriem. Preto súd po zistení terajšej situácie vykonaním znaleckého dokazovania posúdi, či je v záujme mal. udržanie takto prebiehajúcej formy striedavej osobnej starostlivosti, u ktorej už vzhľadom na konfliktné správanie sa rodičov sa nabúrava stabilita výchovného prostredia mal. Z.. Po doplnení tohto dokazovania, vypočítaním rodičov a zabezpečením si šetrenia pomerov z predškolských zariadení, kolízneho opatrovníka v mieste bydlísk rodičov, je zrejme už posúdenie znalcom neudržateľné, pretože ani jeden z rodičov nesúhlasí so striedavou starostlivosťou. Takto sa zistí aj najviac vyhovujúce prostredie pre výchovu mal. Z., pretože znalec sa vyjadrí po vypočítaní rodičov dieťaťa, vyšetreniach aký je vzájomný vzťah rodičov a mal. Z., predpoklady pre jeho starostlivosť a výchovu a súd bude môcť rozhodnúť o právach a povinnostiach rodičov na čas do rozvodu.

43. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu I. inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd I. inštancie v novom rozhodnutí o veci.

44. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).